

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

3 iulie

2009

Anul VIII
nr. 24 (283)

8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Împreună
împotriva
torturii**
pag. 3

**„Un nou caz de tortură
condamnat de CEDO.
Buzilov contra Moldovei”**
pag. 4

**Condițiile de reducere a
plății în caz de nerespectare
a termenelor, volumelor și
calității serviciilor prestate**
pag. 5

Gheorghe AVORNIC,
doctor habilitat în drept, profesor universitar,
decan al Facultății de Drept a USM, președinte al
Consiliului de Administrație al UJM

Mult stimat omagiat,

Felicitările noastre, exprimate prin cele mai alese cuvinte, cu ocazia **zilei de naștere**.

Se zice că orice zi de naștere desparte virtual trecutul de viitor. Dar ea, totodată, constituie și un bun prilej de a aprecia cele realizate și de a creiona perspectivele. Fiind omul cu grijile ancorate în actul de înfăptuire a justiției, la capitolul realizări V-ați spus din plin cuvântul. Ați reușit, cu siguranță, multe, în diverse planuri și sub diverse aspecte. Faptele Dumneavoastră merituoase trag greu la cântar. Anume ele V-au proiectat originalitatea irepetabilă, inconfundabilă, de unde și farmecul unui bărbat împlinit.

Mereu deschis dialogului, intolerant față de nedreptate, întotdeauna binevoitor, săritor la nevoie – nu sînt cuvinte spuse în van, ci calitative care cu adevărat vă întregesc armonios personalitatea. Aici adăugăm *înalta cultură, inteligența și cumsecădenia* Dumneavoastră, cu determinativul *supremă*. Cu diferite ocazii ați dat din plin dovadă că aceste calități Vă aparțin, pentru care Vă purtăm respect și care au condiționat atașamentul nostru, rămas nezdruccinat, așa cum o dovedește timpul.

Referitor la perspective, Vă dorim ca șirul anilor ce vor urma să se înscrie într-un infinit, astfel încît să aveți posibilitatea de a realiza imposibilul, aranjînd, ca un bun gospodar, una lîngă alta împlinirile.

Urări de bine și de sănătate din partea noastră, însoțite de o constatare: maxima „*Nasc și la Moldova oameni*” vizează, incontestabil, și personalitatea Dumneavoastră.

**Echipa
ziarului „Dreptul”
și a Revistei Naționale de Drept**

Uniunea Juriștilor din Moldova și Uniunea Juriștilor din România pentru un viitor pașnic și prosper

Dacă respectarea drepturilor omului constituie esența edificării unui stat democratic bazat pe drept, în acest sens justiția se prezintă ca un garant al păcii, securității, stabilității și prosperității unei societăți. Prin urmare, racordarea sistemului judiciar la noile standarde impuse de rigorile timpului devine imperios necesară.

Întru promovarea asigurării valorilor demnității umane, inclusiv a celor societale, un rol destul de important îl joacă Uniunea Juriștilor din Republica Moldova (UJM).

Preocupată fiind de sarcini statutare, ea are drept obiective primordiale promovarea și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului – indiferent de rasă, religie, naționalitate prin –, ridicarea nivelului de cultură juridică a populației. Aspirațiile de integrare europeană, ce includ nemijlocit și modernizarea sistemului judiciar din țara noastră, nu sînt o excepție pentru UJM. Iar faptul că UJM dintotdeauna a fost implicată în relații de colaborare, parteneriat, prietenie cu organizații similare din state înalt dezvoltate precum Grecia, Franța, România, Serbia, Belgia, Croația etc. vine tocmai să aprofundeze aceste tendințe. Mai mult chiar, prin statutul și autoritatea pe care o deține, prin năzuințele sale, prin activitățile pe care le desfășoară, UJM se încadrează perfect în componența Uniunii Internaționale a Juriștilor cu sediul la Moscova al cărei vicepreședinte a fost ales recent la Congresul al V-lea ordinar dl Gheorghe Avornic, președintele UJM.

Trebuie menționat faptul că prezintă o semnificație aparte colaborarea UJM cu Uniunea Juriștilor din România (UJR), iar relațiile dintre aceste două organizații pot fi calificate drept excelente, ambele avînd în obiectiv edificarea unui viitor pașnic și prosper și a unei dezvoltări durabile, a încrederii și prosperității societale. Prin urmare, aceste două asociații sînt permanent prezente la evenimentele pe care le organizează.

Modul în care se dezvoltă relațiile de cooperare dintre aceste două organizații evidențiază rolul deosebit al juriștilor în construirea unei lumi mai bune și mai corecte prin promovarea valorilor democratice și a solidarității prin drept.

În acest context, Gh. Avornic a specificat: „Avem o colaborare fructuoasă cu UJR, iar pentru noi juriștii contează doar faptul că toți vorbim aceeași limbă, și anume cea a dreptului. Vreau să menționez că și colegii mei juriști din Republica Moldova acționează doar prin mijloace specifice dreptului pentru o politică de pace, de prietenie, de colaborare cu un statut neutru. Noi vrem ca această colaborare să fie bazată pe principii echitabile, pe principiile universal valabile ale dreptului internațional. Astfel activează juriștii din Republica Moldova”.

La rîndul său, Gavril-Iosif Chiuzbaian a opinat că „juriștii au datoria de onoare să fie veritabile modele pentru felul în care elitele unei societăți trebuie să răspundă marilor provocări ale

lumii contemporane în beneficiul oamenilor. Avem, așadar, datoria de onoare să gîndim în perspectivă și să ne concentrăm eforturile pentru a face posibil ca Dreptul – și nu în ultimul rînd oamenii care-l slujesc – să ofere soluții terapeutice gravelor crize ale prezentului, dilemelor lumii contemporane”.

Unul din interesele UJM constă în aderarea la orice organizație de acest gen cu statut internațional. La momentul actual,

UJM este membră a mai multor organizații internaționale ale juriștilor, iar admiterea ei în cadrul Asociației Internaționale a Juriștilor Democrați de la Bruxelles se înscrie chiar în relațiile de cooperare cu UJR. Astfel, la străduințele dl Gh. Avornic care a negociat cu G.I. Chiuzbaian acest deziderat a fost atins.

În concluzie, putem afirma cu certitudine că colaborarea dintre UJM și UJR va contribui la generarea progresului și prosperității în societate.

Irina BUREA

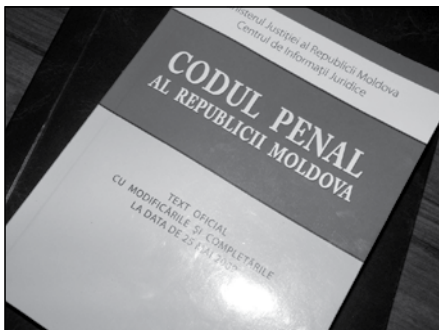
Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

❖ Ministerul Justiției

■ Codul penal într-o nouă ediție

Recent a apărut de sub tipar Codul penal al Republicii Moldova, text oficial cu modificările și completările la data de 25 mai 2009. Ediția în cauză a fost pregătită de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Centrul de Informații Juridice. Codul penal în ediția respectivă va determina specialiștii în domeniu să apeleze la textul oficial în timpul îndeplinirii sarcinilor de serviciu.

■ Republica Moldova ia cea mai proastă notă la democrație din ultimul deceniu

Raportul „Nations in Transit”, prezentat marți la Praga de organizația „Freedom House”, plasează Republica Moldova în șirul țărilor cu regim autoritar semiconsolidat și notifică nivelul de democrație cu 5,07 puncte, nota cea mai proastă acordată Moldovei în ultimul deceniu. Conform metodologiei de calculare, scorul democrației se calculează pe o scară de la unu la șapte puncte, unu fiind punctajul maxim, iar șapte – minim.

Scorul democrației pentru Moldova reiese din punctajul scăzut pentru domeniile „independența mass-media” și „procesele electorale”. Situația stagnează în domenii precum „democrația locală”, „independența justiției” și „combaterea corupției”.

Cel mai bun scor al democrației, 4,25 puncte, Republica Moldova l-a înregistrat în 1999-2000. Începând cu 2001, țara a regresat constant în materie de democrație.

■ Impozitele pentru spațiile comerciale vor crește cu 10 la sută

Inspectoratul Fiscal a anunțat recent că introduce un nou sistem de impozitare. În consecință, impozitele pe imobile vor crește, începând de anul viitor, cu 10 la sută.

Noul sistem prevede impozitarea spațiilor comerciale și a bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice și cele juridice în funcție de suprafața totală a acestora.

Igor Țurcanu, Șef al Direcției Impozite și Taxe Locale, a declarat, într-o conferință de presă, că impozitul va crește în cazul bunurilor imobiliare cu destinație comercială sau industrială și a garajelor.

„Persoana, care are în posesie un garaj cu o suprafață de 40 de metri pătrați va plăti un impozit de 45 lei, față de 30 lei cît plătea anterior”, a explicat Țurcanu.

În același timp, Iurii Lichii, șeful Direcției Administrative-Fiscale, afirmă că noul sistem de impozitare se va baza pe stabilirea categoriei în care intră imobilul respectiv. În funcție de destinația acestuia, se va stabili dacă este spațiu pentru locuit sau comercial.

„Noul impozit va atrage venituri la nivelul administrațiilor locale, pentru că modul de impozitare anterior avea anumite carențe”, a subliniat Lichii.

Potrivit datelor oficiale, în primele cinci luni ale anului curent, suma impozitelor pe proprietate, acumulată la bugetul de stat, a crescut cu 6 milioane de lei, față de 2008.

■ Un vameș a renunțat la funcție în schimbul cetățeniei române

Un vameș moldovean cu cetățenie dublă a fost dat afară din funcție pentru că nu a renunțat la cetățenia României așa cum i s-a cerut. Vameșul Vasile Zbîrciog a dat statul în judecată, dar miercuri, 1 iulie, a pierdut o ultimă speranță că va avea câștig de cauză în justiția internă. Curtea Constituțională a decis că reglementarea în baza căreia a fost concediat acum câteva luni este conformă Constituției.

În continuare singura cale la dispoziția vameșului Zbîrciog este Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, unde are loc deja un proces privind interdicțiile pentru moldovenii cu dublă cetățenie intentat Republicii Moldova de politicienii opoziției.

Prevederea din Legea Serviciului Vamal în baza căreia Vasile Zbîrciog a fost concediat există din anul 2000, cu toate acestea, ea a început să fie pusă în aplicare abia în urmă cu un an, după ce Parlamentul a interzis și altor funcționari publici să dețină dubla cetățenie.

● Curtea Constituțională

Colaboratorii vamali pot avea doar cetățenia Republicii Moldova

Acest verdict reiese din hotărârea Curții Constituționale, pronunțată pe 30 iunie, prin care se declară constituționalitatea sintagmei „deținerii cetățeniei unui alt stat” conținută la litera k a alineatului 2 din articolul 43 al Legii serviciului în organele vamale. Este a doua oară cînd Curtea se pronunță pe marginea acestui subiect, în hotărârea sa din 26 mai a.c. menționîndu-se că ocuparea prin numire a unei funcții publice în organul vamal implică deținerea în exclusivitate a cetățeniei Republicii Moldova.

Drept temei pentru examinarea dosarului dat a servit sesizarea Curții Supreme de Justiție privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei menționate. Norma legală contestată prevede că eliberarea din serviciu a colaboratorului vamal poate avea loc în cazul retragerii cetățeniei unui alt stat. Fostul colaborator vamal Vasile

Zbîrciog a atacat în instanța de contencios administrativ Serviciul Vamal, cerînd anularea ordinului de eliberare a sa din serviciu și repararea prejudiciilor cauzate. La de-

mersul reprezentantului reclamantului, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. Sesizarea Curții Supreme de Justiție atesta neconformitatea normei contestate cu

preceptele constituționale privind prioritatea reglementărilor internaționale, egalitatea cetățenilor în fața legii, dreptul la muncă și la protecția muncii, precum și

cu Convenția europeană cu privire la cetățenie.

Curtea Constituțională a conchis că restricția instituită pentru cetățenii Republicii Moldova care dețin și una sau mai multe cetățenii străine de a ocupa unele funcții publice

este conformă Constituției și corelează cu normele unanim recunoscute ale dreptului internațional și tratatelor la care țara noastră este parte. Potrivit Convenției europene cu privire la cetățenie, reglementarea problemei cetățeniei este un drept suveran, un domeniu ce ține de competența exclusivă a fiecărui stat. Întrucît statelor-părți la această Convenție le aparține dreptul de a permite sau nu pluralitatea de cetățenii, ele nu sînt lipsite de dreptul de a stabili incompatibilități legate de deținerea multiplei cetățenii.

Interdicțiile impuse persoanelor care dețin și cetățenia unui stat străin se referă doar la funcțiile publice ce țin de accesul la secretul de stat, asigurarea independenței politice și economice a statului, integritatea teritorială și suveranitatea lui, regimul constituțional, apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor Republicii Moldova.

Procuratura Generală

Agresorii protestatarilor trimiși în judecată

Procuratura Generală respinge declarația făcută ieri de Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului, potrivit căreia dosarul deschis în urma protestelor din 3 februarie 2009 a fost suspendat:

Amintim că, la 3 februarie 2009, în timpul unei întruniri spontane, organizate de Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului, Amnesty International Moldova, Hyde Park, Promo-LEX și Institutul pentru Drept-

urile Omului în fața sediului Procuraturii Generale, între persoane necunoscute și participanții la manifestație s-a iscat o altercație.

Pe acest caz, la 5 februarie Procuratura capitalei a pornit urmărirea penală, toate persoanele au fost identificate, iar la 10 martie curent, procurorii au expediat cauza penală în instanța de judecată spre competență soluționare.

CHDOM

Replică la comunicatul Procuraturii Generale în privința dosarului deschis ca urmare a evenimentelor din 3 februarie 2009

CHDOM reiterează că dosarul deschis în urma altercațiilor din timpul protestelor de la 3 februarie 2009, în fața Procuraturii Generale, a fost suspendat. Într-un comunicat pentru presă, Procuratura Generală respinge această afirmație făcută de juriștii CHDOM în cadrul unei conferințe de presă.

Precizăm că dosarul a fost supendat de Judecătoria Rîșcani la cererea procurorului, care nu a putut să asigure prezența unuia dintre inculpați la ședințele de judecată.

Conform declarațiilor avocatului, acesta se afla sub obligația de a nu părăsi localitatea, și anume – orașul Chișinău. Subliniem că, pen-

tru dosar, inculpatul a indicat domiciliul în Căușeni.

În acest sens, se prefigurează două presupuneri: fie inculpatul a indicat greșit domiciliul, fie organele de drept au creat în mod intenționat o confuzie, pentru a tergiversa procesul.

Amintim că la 3 februarie 2009, un grup de necunoscuți au atacat cu spray-uri colorate și bîte reprezentanții mai multor organizații nonguvernamentale care protestau împotriva limitării dreptului la libera întrunire. Printre cei care au avut de suferit de pe urma atacurilor sînt președintele CHDOM Ștefan Urîtu și juristul Mihai Cebotari. Ștefan Urîtu a depus o plînge-

re la Procuratura Generală pentru identificarea persoanelor care l-au agresat. La 5 februarie a fost deschis dosar pe acest caz. Procuratura a investigat cauza și, ca rezultat, aceasta a fost prezentată în judecată.

Deși a fost chemată insistent, poliția nu a intervenit să identifice atacatorii și să asigure ordinea publică. Societatea civilă a criticat lipsa de reacție a poliției la altercațiile din fața Procuraturii Generale din 3 februarie 2009.

Teodor CÎRNAȚ,
director executiv al
Comitetului Helsinki
pentru Drepturile Omului
din Moldova

Remanieri la

guvernul în exercițiu

Recent Cabinetul de Miniștri în exercițiu a aprobat cîteva remanieri de personal. În legătură cu transferarea la un alt loc de muncă, au fost eliberați din funcții directorul general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică Vitalie Iurcu, precum și consilierul viceprim-ministrului Alexandru Gîscă.

În funcția de viceministru de Externe a fost confirmată Natalia Gherman, fiica primului președinte al R. Moldova, Mircea Snegur, care anterior a ocupat funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RM în Austria.

* * *

1 iulie-1 noiembrie
liber la fructe și legume

În perioada 1 iulie-1 noiembrie a.c., producătorii agricoli din orașele și satele (comunele) din componența municipiului Chișinău își vor putea comercializa produsele agricole pe teritoriul tuturor piețelor agricole și pe străzile orașului, la tarabă sau direct din camioane și remorci, în baza documentelor corespunzătoare de însoțire.

O dispoziție în acest sens a semnat primarul general Dorin Chirtoacă. Potrivit prevederilor dispoziției, administratorii piețelor vor permite gospodăriilor agricole să comercializeze legume, fructe, struguri și alte produse agricole, încasînd doar taxele stabilite pentru servicii. În același timp, prețurile de sector vor elibera gratuit solicitanților autorizațiile respective.

Fără apeluri cu caracter extremist și xenofob

În legătură cu recente speculații din unele surse mass-media prin care se acreditează ideea că Procuratura cere lichidarea portalului de știri Unimedia, serviciul de presă al Procuraturii Generale informează:

Prin sesizarea remisă întreprinderii de stat „MoldData”, Procuratura capitalei nu a cerut decît asigurarea respectării legislației în vigoare,

neadmiterea apelurilor cu caracter extremist sau xenofob – cerere care în nici un fel nu limitează dreptul la libera exprimare, și cu atît mai mult, NU URMĂREȘTE SCOPUL DE LICHIDARE A SITE-ULUI.

Pentru mai multe detalii, puteți contacta serviciul de presă al Procuraturii Generale.

P.G.

Împreună împotriva torturii

Un stat democratic bazat pe drept nu poate fi edificat fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Or, tortura sau alte tratamente inumane și degradante aplicate persoanelor constituie o încălcare gravă a drepturilor lor, iar acest fapt generează la rândul său grave impedimente în dezvoltarea societății. De fapt, aceste probleme au fost pe larg abordate în cadrul unei mese rotunde cu genericul „Prevenirea torturii – prioritate pentru autorități și societatea civilă” organizată recent de Instituția Avocaților Parlamentari cu prilejul Zilei internaționale pentru susținerea victimelor torturii.

Evenimentul a fost organizat cu scopul de a identifica soluții pentru eradicarea fenomenului torturii în Republica Moldova, în baza datelor raportului privind activitatea Mecanismului național de prevenire a torturii în anul 2008 și semestrul I al anului 2009

La întrunire au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne (MAI), Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Administrației Publice locale, Procuraturii Generale, societății civile etc.

Potrivit lui Anatolie Munteanu, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova (CpDOM), pe lângă aspirația spre standardele europene pe fondul ratificării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, țara noastră este parte la un șir de tratate internaționale ce au ca obiectiv prevenirea torturii, tratamentelor crude, inumane sau degradante (Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse și tratamente inumane sau degradante).

„Pentru Republica Moldova învestirea ombudsmanului cu misiunea de a implementa Mecanismul național de prevenire a torturii (MNPT) a reprezentat cea mai admisibilă variantă, ținându-se cont de faptul că avocatul parlamentar corespunde criteriilor înaintate de Protocolul opțional al Convenției ONU împotriva torturii, fiind compatibil cu exigențele ce țin de independența funcți-

onală, potențialul și competența profesională necesară pentru exercitarea mandatului.

O altă componentă a MNPT cu atribuții directe în domeniul prevenirii și eradicării rețelilor tratamente este Consiliul Consultativ creat pe lângă CpDOM”, a specificat A. Munteanu.

Așadar, conform raportului, în urma vizitelor întreprinse de către avocatul parlamentar împreună cu colaboratorii CpDOM și membrii Consiliului consultativ în unele instituții de detenție (comisariate de poliție, izolatoare, instituții penitenciare, spitale psihiatrice etc.), se constată o îmbunătățire a condițiilor de detenție orientate spre asigurarea respectării demnității umane a persoanelor ce execută pedepse privative de libertate: organizarea și amenajarea penitenciarelor, desfășurarea activităților de educare și reintegrare socială, munca sau alte prestații fizice, de cazare, alimentare, asigurarea asistenței medicale adecvate, igienei individuale și colective etc. Cu toate acestea, au fost depistate și anumite nereguli. În diverse instituții subordonate diverselor ministere care au tangențe cu problema respectivă au fost depistate mai multe cazuri de încălcare a drepturilor persoanelor private de libertate. În acest sens, mai persistă cunoașterea sau aplicarea defectuoasă de către unii colaboratori ai instituțiilor respective a atribuțiilor lor funcționale și a legii cu privire la avocații parlamentari exprimată prin îngrădirea accesului necondiționat la locurile de detenție din comisariatele de poliție sau alte subdiviziuni, neinformarea rudelor deținuților privind detenția lor, neacordarea asistenței medicale în anumite situații, aplicarea violențelor fizice și psihice din partea colaboratorilor instituției respective etc.

În replică Veaceslav Iurțic, reprezentant al MAI, a evidențiat faptul că la capitolul prevenirea și combaterea fenomenului torturii s-au înregistrat multe schimbări esențiale.

„Consider că membrii Consiliului consultativ nu prezintă de multe ori lucrurile în mod obiectiv. Eu cred că nu mai există mari impedimente privind accesul la centrele de arrest.

Cît privește numărul cazurilor de tortură,

trebuie să spun că acesta este nesemnificativ, deoarece sîntem vizitați în permanență de către reprezentanții procuraturii, avocații persoanelor deținute. Iar neregularitățile sînt depistate și luate măsuri adecvate pentru a le lichida”, a mai remarcat V. Iurțuc.

Totodată, Ludmila Popovici, reprezentant al Centrului medical de reabilitare a victimelor torturii „Memoria”, a evidențiat că în vederea prevenirii tratamentului inuman sau degradant este necesar de a vorbi într-un limbaj comun – fie în „limbajul” Curții Europene, fie în „limbajul” altor instrumente internaționale preocupate de problema dată.

Făcînd referire la evenimentele care au avut loc la data de 7 aprilie current, L. Popovici a specificat că „nu există nici o justificare a acțiunilor de violență comise în perioada respectivă, cu atît mai mult cu cît există în centrul pe care îl reprezintă avem un

tăm cu o situație cînd în societate s-a format o ură mare față de colaboratorii de poliție. Și această ură nu este vizibilă doar în ochii victimelor sau rudelor acestora, ci și în ochii persoanelor care pur și simplu au discutat cu victimele gen oameni de artă, jurnaliști etc.

Iar dacă privim lucrurile prin prisma CEDO, Moldova poate fi condamnată într-un număr enorm de cazuri.

În această situație este necesar să ne gîndim la soluții adecvate, și una din ele ar fi ca statul să conștientizeze și să ia inițiativă astfel încît persoanele care au comis asemenea încălcări să fie sancționate și ajutate chiar să înțeleagă că au greșit. În final, acestea trebuie să-și revizuiască comportamentul și să-și construiască viitorul pe un alt făgaș”.

Încălcarile dreptului la viață, la integritate fizică și psihică, precum și ale dreptului

număr mare de persoane care nu au comis încălcări dar care au fost maltratate de către colaboratorii de poliție. Întrebarea mea este cum autoritățile au făcut față la aceasta? Cum au permis utilizarea abuzivă de forță? Cum au permis să se întîmple asta pentru că pînă la urmă nu am înțeles: au permis sau au dat ordin?

Dacă au fost anumite încălcări, persoanele respective trebuiau să fie sancționate conform legislației.

Comportamentul violent și atitudinea de intimidare a persoanelor au fost atît de evidente încît pe lângă fracturile și vîntările pe care le aveau, cetățenii care s-au adresat la noi au menționat umilința la care au fost supuși de către colaboratorii poliției.

Un alt moment grav constă în faptul că persoanele deținute în urma evenimentelor respective au fost forțate să semneze în alb hîrții fără să cunoască ce semnează.

În viziunea mea, atît MAI, cît și alte instituții colaboratorii cărora au comis nelegiuri în acest sens se află într-o situație destul de delicată, pentru că, pe de o parte, avem un număr mare de victime cărora li se încearcă să li se închidă gura, iar pe de altă parte, avem un număr semnificativ de polițiști care au aplicat abuziv forța. Ca urmare, ne confrun-

la libertatea și siguranța persoanei puteau fi anticipate în cazul în care autoritățile ar fi ținut cont de recomandările stipulate în rapoartele CpDOM privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, au relevat specialiștii prezenți la întrunire.

La 1 iulie current, Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a lansat linia fierbinte 0 8001 2222. Persoanele care au fost supuse rețelilor tratamente pot beneficia de consultație juridică gratuită prin telefon.

Linia fierbinte este disponibilă 5 zile pe săptămînă de la orele 8.00 pînă la 21.00. Apelurile sînt recepționate de către 2 juriști care vă vor oferi asistență juridică gratuită.

Activitatea liniei fierbinți este una din componentele proiectului „Susținerea drepturilor omului și democrației în vederea combaterii torturii și altor forme de tratament degradant”, finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Dacă ai fost maltratată sau cunoști un caz de tortură, sună la
0 8001 2222
Apel gratuit din orice localitate
din Republica Moldova

Irina BUREA

Ai noștri tineri la Paris

Pornind de la dezideratul respectării drepturilor omului și al integrării europene, remarcăm faptul că societatea noastră se prezintă drept una cu vădite aspirații orientate anume spre a atinge aceste scopuri clar definite. Iar acest fapt cu siguranță va genera progrese în toate domeniile statale și nu ar fi greșit dacă am spune că remarcabili în acest sens se fac în special ai noștri tineri prin manifestarea personalității lor peste hotarele țării. Studiile (universitare, postuniversitare, colaborările științifice etc.) efectuate în străinătate devin oportune și contribuie nemijlocit la realizarea obiectivelor stipulate anterior. Astfel, pe lângă faptul că acești tineri ne creează o imagine pozitivă în exterior, succesele lor se răsfrîng în cel mai pozitiv mod și asupra dezvoltării sistemelor care asigură buna funcționare societală, deoarece ei militează pentru modernizarea mentalității, viziunilor, capacităților etc. Ca re-

zultat, tinerii noștri sînt apreciați la un nivel înalt, iau premii, obțin chiar și locuri de muncă prestigioase acolo, departe de casă, ca mai apoi experiența acumulată să fie adusă aici, acasă, unde cu siguranță își vor crea suficient teren de afirmare profesională și nu numai.

...Și ar fi păcat dacă în acest context nu am menționa un remarcabil succes ce ține de domeniul respectării drepturilor omului ca valoare supremă europeană, obținut recent de către Lucia Bînzaru.

L. Bînzaru este prima moldoveancă absolventă a Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova (USM) care a susținut teza de doctor în drept cu tema „La République de Moldova et la Convention Européenne des Droits de l'Homme” prin cotelul între USM și universitatea Paris I, Sorbona, avîndu-i în calitate de conducători științifici pe Gheorghe

Avornic, doctor habilitat în drept, profesor universitar, decan al Facultății de Drept a USM, președinte al Consiliului de Administrație al UJM, și Elisabeth Lambert, doctor în drept, profesor universitar, din partea franceză.

Lucrarea se face remarcabilă prin faptul că în ea sînt examinate cazurile Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) la un înalt nivel de analiză științifico-practică, fiind propuse soluții concrete pentru diferite cazuri.

De asemenea, juriul a fost impresionat de bogatul material factologic, datele statistice, analiza sociologică a jurisprudenței CEDO.

Prin urmare, Lucia Bînzaru a fost apreciată cu cel mai înalt calificativ, acordîndu-i-se titlul științific de doctor în drept.

Pe acesată cale îi adresăm și noi Luciei Bînzaru sincere felicitări, succese în continuare, perseverență și tenacitate.

I. B.

„Un nou caz de tortură condamnat de CEDO. Buzilov contra Moldovei”

Comitetul Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova anunță despre un nou caz de tortură condamnat de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

La 23 iunie 2009 a fost publicată hotărârea Curții pe cazul „Buzilov contra Moldovei”. CEDO a condamnat aplicarea torturii în timpul reținerii lui Petru Buzilov, în mai-iunie

de poliție Hîncești, Petru Buzilov a fost bătut grav de către colaboratorii poliției. El susține că un colaborator de poliție în civil a indicat altor cinci polițiști să-i pună pe cap o mască antigaz. Aceștia i-au fost legate mâinile și picioarele la spate, fiind pus pe abdomen, cu fața în jos. Două cabluri electrice i-au fost atașate de urechi, în timp ce îi erau administrate

șocuri electrice. Când își pierdea cunoștința, peste el era turnată apă rece. Din cauza durerii și-a mușcat limba. Între timp, un alt ofițer de poliție îi bloca aerul la masca antigaz și deplasa cablurile conectate la curent electric de la urechi spre degetele picioarelor. Reclamantul s-a plîns de dureri de cap, greață și dureri în locurile lovite.

DI Buzilov susține că, între 30 mai și 3 iunie 2002, a fost supus în fiecare noapte aceluiași maltratare. În timpul zilei era condus la com

isariatul de poliție Comrat.

Conform concluziei medicului legist din 4 iunie 2002, zgîrieturile și vîntăile au fost cauzate de lovituri cu un obiect contondent dur.

Acesta a constatat că vătămarile ar fi putut fi provocate în condițiile și la ora indicată de reclamant și sînt calificate drept leziuni corporale ușoare.

DI Buzilov a susținut în fața Curții că autoritățile au omis să explice originea a peste patruzeci de leziuni înregistrate în raportul medical. De asemenea, reclamantul a susținut că Procuratura Generală nu a investigat în mod corespunzător plîngerea sa.

Avînd în vedere că Guvernul nu a reușit să ofere o explicație leziunilor reclamantului, CEDO a concluzionat că acestea au fost rezultatul unor rele tratamente, în timp ce Buzilov se afla în custodia poliției.

Curtea consideră că această formă de tratament degradant este deosebit de periculoasă și că aceasta presupune intenția de a obține informații, de a pedepsi sau intimidă. În astfel de circumstanțe, Curtea consideră că violența cu care a fost tratat reclamantul este de natură deosebit de gravă și poate fi calificată drept act de tortură. În consecință, există o încălcare a articolului 3 al Convenției – Interzicerea torturii.

În final, CEDO a constatat că Procuratura Generală nu a luat în considerare declarațiile verbale ale solicitantului și concluziile medicilor care l-au examinat. La fel, Procuratura nu a solicitat să fie identificați colaboratorii de poliție responsabili.

„Prin urmare, este imposibil pentru Curte să ajungă la concluzia că a avut loc o anchetă oficială efectivă. Astfel, a existat o încălcare a articolului 3 al Convenției în conformitate cu aspectul de procedură”, se arată în hotărîrea CEDO.

Republica Moldova urmează să achite reclamantului, în termen de trei luni de la data la care hotărîrea devine definitivă în confor

mitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 30 000 (treizeci de mii de euro) pentru daune nonpecuniare, plus orice cheltuieli fiscale care pot fi suportate, și de 500 EUR (cinci sute de euro) în ceea ce privește costurile și cheltuielile, plus orice taxă care ar putea fi suportată de către solicitant, pentru schimbarea în moneda națională a statului respondent la rata aplicabilă la data de decontare.

CHDOM recomandă:

– a efectua o anchetă efectivă asupra acestui caz pentru a sancționa colaboratorii de poliție responsabili de aplicarea torturii și colaboratorii altor structuri care au contribuit la mușamalizarea acestui caz;

– a efectua în rîndul polițiștilor cursuri de instruire în domeniul respectării drepturilor omului. A include în programul de instruire în cadrul instituțiilor de învățămînt și reciclare a colaboratorilor de poliție un spectru cît mai larg de discipline ce au scopul de a promova respectarea drepturilor ființei umane și comportamentul deontologic al polițiștilor;

– a analiza cu o atenție deosebită plîngerile parvenite la organele procuraturii în care colaboratorii de poliție sînt condamnați pentru aplicarea torturii sau pentru alte infracțiuni.

– a institui posibilitatea unui control din partea societății civile asupra situației persoanelor reținute și arestate, pentru a putea stopa și verifica orice acțiuni de încălcare a drepturilor omului din partea colaboratorilor de poliție sau a altor persoane de răspundere.

Ștefan URÎTU,

președintele Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

Teodor CÎRNAȚ,

directorul executiv al Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului din Moldova

2002. Prejudiciul pe care trebuie să-l achite Republica Moldova a fost estimat de CEDO la 30 000 euro.

La 30 mai 2002, în cadrul Comisariatului

ACTUL FINAL

al săptămîinii antitortură organizată de CHDOM cu genericul „Oferă un vot contra torturii”

La 25 iunie 2009, în sala de conferințe a Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului au avut loc dezbateri publice pe tema „Tortura în Republica Moldova, cauzele, consecințele și soluțiile”. La dezbateri au fost invitați reprezentanți ai societății civile, mass-media, reprezentanți ai MAI, DIP și Procuratură. Discuțiile au fost axate pe trei probleme-cheie: *Cauzele apariției fenomenului de tortură; Consecințele individuale și generale ale fenomenului torturii, pe termen scurt și pe termen lung; Prevenirea și eradicarea torturii.* Scopul acestor dezbateri a fost de a totaliza activitățile întreprinse pe parcursul săptămîinii antitortură, de a elabora concluzii și recomandări.

Participanții la dezbateri au ajuns la următoarele CONCLUZII:

– respectarea integrității fizice și mintale reprezintă unul dintre aspectele fundamentale ale protecției drepturilor omului;

– gradul de aplicare a torturii reprezintă un indicator al importanței conferite de către autorități demnității umane;

– nu există nici o împrejurare care ar justifica aplicarea torturii sau relelor tratamente;

– tortura este un fenomen care necesită acțiuni permanente, orientate spre prevenire și contracarare;

– eradicarea torturii necesită implicarea întregii societăți;

– în Republica Moldova persoanele aflate în custodia statului sînt foarte des supuse torturii și relelor tratamente;

– tortura este aplicată nu numai în locurile de detenție, cum ar fi comisariatele de poliție, izolatoarele de detenție preventivă sau penitenciarele, ci și în alte instituții de tip închis cum ar fi armata, orfelinatele sau spitalele de psihiatrie;

– suferința provocată de tortură nu poate fi măsurată doar în leziuni fizice, trebuie luate în considerare toate consecințele, inclusiv cele de ordin psihologic.

În vederea îmbunătățirii situației la capitolul prevenirea și combaterea torturii, participanții la dezbateri au elaborat următoarele RECOMANDĂRI:

1. Este nevoie de o schimbare radicală în ceea ce privește abordarea fenomenului torturii, atît pe orizontală, adică la nivelul societății, cît și, mai ales, pe verticală, adică schimbarea de la vîrf, de la cele mai importante instituții statale.

2. Estimarea consecințelor torturii trebuie făcută în conformitate cu: natura lucrurilor, circumstanțe, durată, sex, vîrstă etc. Este necesară o abordare individuală a fiecărui caz.

3. Este necesară o evaluare a capacității societății civile privind monitorizarea, prevenirea și combaterea torturii.

4. Este necesară o finanțare adecvată a activităților de prevenire a torturii, atît ale societății civile, cît și ale organelor statale.

5. Organismele naționale non-statale, preocupate de combaterea torturii, trebuie să acționeze coordonat și consolidat.

6. Angajații structurilor de forță trebuie să fie instruiți privitor la inadmisibilitatea aplicării torturii.

7. Este necesară organizarea periodică a training-urilor sociopsihologice cu reprezentanții organelor de forță.

8. Este necesară elaborarea unui sistem de înregistrări ale acțiunilor organelor de forță întreprinse din momentul reținerii persoanei și pe toată perioada detenției.

9. Este foarte importantă eliminarea impedimentelor de acces al apărătorilor drepturilor omului la persoanele din detenție.

10. Este necesară utilizarea eficientă a instrumentelor internaționale de prevenire a torturii.

11. Studiarea, documentarea și sistematizarea cazurilor de aplicare a torturii de către societatea civilă reprezintă o metodă de prevenire a unor ulterioare evenimente de acest gen. Este foarte importantă asistența victimelor și transformarea acestora în luptători pentru propriile drepturi.

Participanții la dezbaterile publice

Un deputat în Parlament a traversat ilegal frontiera de stat, profitînd de statutul funcției deținute

Pentru a efectua o vizită la Strasbourg, vicepreședintele Partidului Liberal, Corina Fusu, a folosit pașaportul său expirat. Despre aceasta a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, prim-vicepreședintele Parlamentului, Vladimir Țurcan.

Vladimir Țurcan a declarat presei că a fost contactat personal de către Corina Fusu din aerogară, cu 20 minute pînă la decolarea avionului. Țurcan a declarat că Fusu l-a rugat personal să-i favorizeze prin intermediul Serviciului Grăniceri trecerea frontierei de stat și intrarea în Moldova cu pașaportul său moldovenesc expirat. La ieșire din

Moldova, Fusu a prezentat pașaportul României, care nu-i permitea intrarea în Moldova fără viză.

Prim-vicepreședintele Legislativului i-a solicitat o intervenție șefului Serviciului Grăniceri, Igor Colenov, care la rîndul său a dat indicații echipei de grăniceri să-i permită deputatului Fusu intrarea în țară la întoarcerea din Strasbourg.

Vladimir Țurcan a mai menționat că o astfel de procedură este posibilă „doar în condiții excepționale”. „Dacă era o altă persoană în locul Corinei Fusu, nu putea face atît de operativ acest lucru. Trebuia să treacă toată procedura, care ar fi luat mult timp”, a spus Țurcan.

Prim-vicepreședintele Parlamentului a mai declarat că deputaților în Parlamentul nou-ales nu li s-au perfectat pașapoarte diplomatice din cauza dizolvării Legislativului. În același timp, Vladimir Țurcan a subliniat că unicul deputat din Parlamentul actual care și-a ridicat pașaportul diplomatic este liderul Partidului Liberal, Mihai Ghimpu.

Cronica polițistă

Captură de hașiș în sectorul Buiucani al capitalei

Două persoane originare din raionul Drochia și municipiul Chișinău au ajuns pe mîna forțelor de ordine fiind suspectate de comercializarea substanțelor psihotrope. În momentul reținerii, suspecții aveau asupra lor 7000 grame de hașiș.

Anchetatorii susțin că drogurile erau aduse de unul dintre suspecți din țările occidentale, celălalt membru al rețelei avea rolul de a prelua halucinogenele și a le plasa pe „piața neagră” din Republica Moldova.

Primul pe mîna poliției a ajuns Ghenadie Starii, în vîrstă de 32 de ani, domiciliat în ra-

ionul Drochia. Suspectul, în rol de importator, a fost surprins în momentul în care transporta 68 de batoane de substanță narcotică „hașiș”, cu o masă de circa 6800 de grame. Automobilul bănuțului, de model „Nissan Almera”, a fost stopat și percheziționat de poliție pe strada Alba-Iulia din capitală. Starii a recunoscut că a preluat drogurile de la șoferul unui microbuz de rută internațională și urma să le comercializeze consumatorilor de droguri contra a 1600 de euro per kilogram. Suma drogurilor ridicate din traficul ilicit constituie aproximativ 180 000 lei. Cercetările forțelor de ordine au stabilit că stupefiantele urmau a ajunge pe mîna celui-lalt membru al grupului, care avea rolul de comerciant și distribuitor. Acesta s-a dovedit a fi chișinăuianul Nicolae Vorona, de 45 de ani. După informațiile deținute oamenii legii au descins la gospodăria surorii suspectului, unde au depistat alte 4 batoane de „hașiș” cu o cantitate de 400 de grame. Audiat de forțele de ordine, Vorona a recunoscut că această „afacere” îi aduce un venit stabil și că practică acest gen de activitate mai bine de un an.

În prezent, Starii și Vorona sînt cercetați în cadrul unei cauze penale inițiate în baza art.217/1 alin.4 litera „d”. Dacă vor fi găsiți vinovați de „Circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare”, cei doi suspecți riscă o pedeapsă cu privațiune de libertate pe un termen de la 7 la 15 ani.

Cazul este cercetat de poliție în vederea stabilirii celorlalți membri ai rețelei, precum și a căilor de introducere a narcoticelor în țară.

Jefuită de circa 17 mii de euro

„Am muncit patru ani și jumătate în Italia și am adunat acești bani pentru ca să cumpăr un apartament copiilor mei”, acestea au fost declarațiile unei femei din orașul Drochia care a fost jefuită în amurgul unei zile.

Nenorocirea a avut loc în satul Gribova, raionul Drochia. În jurul orei 19.20, în gospodăria Feodorei Brînzei, în vîrstă de 38 de ani, au intrat trei persoane necunoscute. Aceștia au legat-o la mîini, la picioare și la gură, după care au bătut-o fără milă și au amenințat-o cu maltratarea fiicei acesteia, în vîrstă de 16 ani, care se afla în altă odaie. După mai bine de o oră de coșmar, hoții au sustras din geanta victimei 16 500 de euro, deplasîndu-se într-o direcție necunoscută cu un automobil de model „Opel Vectra” din firma de taximetrie 1400.

În urma unui șir de acțiuni operative de investigație, doi dintre suspecți au fost identificați și reținuți. Aceștia s-au dovedit a fi Udrea Ion, în vîrstă de 26 de ani, domiciliat în raionul Hîncești, și chișinăuianul Victor Badea, de 21 de ani. Cel de-al treilea suspect care încă nu a fost reținut dar se află în căutare este Ivan Zmeu, de 21 de ani, domiciliat în comuna Stăuceni, Chișinău. Potrivit MAI, tinerii sînt certați cu legea. Anterior, aceștia au mai fost judecați pentru infracțiuni similare. Audiați de poliție, cei doi suspecți și-au recunoscut vina. Aceștia au mărturisit polițiștilor că au venit special după bani, știind cu siguranță că victima nu demult s-a întors de peste hotare unde a adunat suma sustrasă.

În prezent, poliția din raionul Drochia cercetează toate circumstanțele acestui caz. Udrea și Badea sînt cercetați în cadrul unei cauze penale inițiate în baza art. 188 alin. 2 Cod penal al RM. Dacă vor fi găsiți vinovați de „Tîlhărie”, tipii riscă să stea după gratii de la 6 pînă la 15 ani.

Violată și jefuită în propria casă

O femeie, în vîrstă de 53 de ani, din orașul Edineț a fost violată în plină zi în propria casă și depozată de bani și bunuri materiale.

Potrivit Ministerului Afacerilor Interne (MAI), forțele de ordine au

fost sesizate de victima însăși. Aceasta a mărturisit polițiștilor că în jurul orei 17.00, un bărbat necunoscut a pătruns în casa ei și, amenințînd-o cu un cuțit, a întreținut un raport sexual forțat cu ea. După care i-a furat cei 2500 de lei, bani pe care-i avea agonisiți, un telefon mobil de model „Samsung” și a fugit de la fața locului.

Forțele de ordine spun că principalul suspect în acest caz este Oleg Harujin, în vîrstă de 34 de ani, locuitor al orașului Edineț, anterior condamnat de 4 ori pentru furt. Totodată, potrivit MAI, Harujin este deja dat în căutare de Comisariatul de poliție Florești, fiind suspectat de comiterea unui atac tîlhăresc. Audiat de poliție, bărbatul și-a recunoscut fapta.

Pe numele acestuia a fost inițiat un dosar penal. Dacă va fi găsit vinovat, Harujin riscă ani grei de pușcărie.

15 ani închisoare pentru că a jefuit o bancă

Judecătoria sectorului Botanica l-a condamnat la 15 ani de închisoare pe Mihail Mocanu, acesta fiind găsit vinovat de sustragere în proporții deosebit de mari a bunurilor prin tîlhărie, amenințare cu moartea a colaboratorilor de poliție, precum și purtare, păstrare și procurare ilegală a armei de foc și munițiilor.

Instanța a dat această sentință după ce procurorii au reușit să demonstreze că în dimineața zilei de 17.04.2008, Mocanu Mihail a pătruns în localul filialei nr.4 „Dacia” a băncii comerciale „Mobiasbancă” unde, a efectuat o împușcătură cu pistolul-mitralieră de model „AK-47” și i-a ordonat casierei să-i transmită banii care se aflau în casă.

Cu banii primiți în sumă totală de 1900 dolari SUA, 1950 euro, 2000 ruble rusești și 82 995 lei, Mocanu Mihail a părăsit locul infracțiunii.

Ulterior, peste doar trei zile, Mocanu a fost surprins de oamenii legii deplasîndu-se cu o motoretă de model „Piaggio” la intersecția str. Paris și T. Vladimirescu din capitală; știind că este urmărit de poliție cu scopul reținerii în temeiul bănuțului de comitere a atacului tîlhăresc asupra băncii, a decis să evite reținerea sa, eschivîndu-se de la urmărire. Ca urmare, dînd curs caracterului violent al acțiunilor sale, a aruncat în direcția oamenilor legii o grenadă de luptă tip „RGD-5” pe care o avea asupra sa.

Procurorii au reușit să demonstreze că armamentul a fost procurat ilegal de către acuzat în orașul Dubăsari în luna noiembrie 2006.

Urmărirea penală și reprezentarea acuzării de stat a fost efectuată de Procuratura municipiului Chișinău.

Sentința cu drept de atac în modul stabilit de lege. Totodată, avocatul suspectului susține că Mocanu nu este vinovat și va ataca decizia la Curtea de Apel Chișinău.

Magazinul „Maximum” – fără opt laptopuri

Un magazin de electronice din centrul capitalei a fost spart în timp record, în noaptea de 12 spre 13 iunie curent, de doi indivizi. Hoții au furat opt notebook-uri de diferite modele, în doar un minut, paguba materială ridicîndu-se la suma de 77 161 lei.

MAI susține că pentru identificarea suspecților a fost organizat un plan special de acțiuni investigativ-operative. În același scop au fost create mai multe grupe mobile, care au activat în regim nonstop și au efectuat verificări de specialitate.

Indivizii nu au reușit să se bucure mult de rezultatele „muncii nocturne”. Acționînd cu operativitate și profesionalism, la data de 24 iunie curent, polițiștii au identificat și reținut doi tipi care se fac bănuți de comiterea fărădelegii. Aceștia s-au dovedit a fi Andrei Cornei, în vîrstă de 27 de ani, domiciliat în comuna Grătiești, municipiul Chișinău, și Serghei Kabirovski, de 25 de ani, domiciliat în capitală.

Audiați de oamenii legii, cei doi și-au recunoscut vina, mai mult chiar, aceștia au descris cu lux de amănunte cum au acționat și ce au făcut cu laptopurile sustrate.

Astfel, suspecții au mărturisit că au acționat conform unui plan bine pus la punct cu trei zile înainte de a săvîrși spargerea și s-au gîndit să acționeze într-un minut pentru a nu da de știre semnalului de alarmă. Aceștia au spart ușa, au pătruns în magazin, au luat computerele și au dispărut. Ulterior, au luat un taxi și au plecat acasă. A doua zi notebook-urile au fost vindute, în total indivizii încasînd 1500 de dolari SUA.

Potrivit MAI, obiectele au fost furate fără a avea accesoriile necesare (încărcător, cutie și acumulator).

În acest caz a fost inițiată o cauză penală în baza art.186 alin.4 Cod penal al Republicii Moldova „Furtul”. Conform legislației în vigoare, persoanele culpabile de comiterea unor asemenea fărădelegi riscă o amendă în mărime pînă la 6000 lei sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de pînă la 3 ani.

S.C.

Admiterea în universități începe la 16 iulie

Instituțiile de învățămînt superior încep admiterea la 16 iulie. Dosarele vor putea fi depuse pînă la 31 iulie, potrivit Ministerului Educației și Tineretului (MET).

Admiterea la facultate se va face în baza rezultatelor candidaților la examenele de bacalaureat sau de absolvire a școlii medii de cultură generală.

Se preconizează, și în acest an, organizarea concursului unic de admitere (la locurile cu finanțare bugetară și prin contract cu achitarea taxei pentru studii), cu înmatricularea în ordinea descrescătoare a mediei de concurs a candidaților, în limita numărului de locuri stabilite pentru fiecare specialitate.

Înmatricularea la locurile prin contract se va realiza din rîndul candidaților la admitere situați sub ultimul admis la locurile finanțate de la buget, în ordinea descrescătoare a mediilor de concurs.

Deținătorii atestatului de studii medii de cultură generală au și în acest an acces la învățămîntul superior. După înmatriculare, vor realiza un an de compensare a studiilor liceale, la finalizarea căruia vor susține, cu titlu obligatoriu, examenele de bacalaureat. Susținerea cu succes a examenelor de bacalaureat este o condiție pentru promovarea în următorul an de studii și menținerea statutului de student.

Pentru deținătorii diplomelor de studii medii de specialitate, care solicită specialități/ domenii de formare profesională conform profilului studiat în colegiu, se va menține cota de 10 la sută din numărul total de locuri.

La cererea de înscriere la concurs candidații urmează să anexeze actul de studii, în original cu anexa respectivă, certificatul medical-tip, diplomele de gradul I-III obținute la concursuri, 4 fotografii 3x4 cm, dar și alte documente.

Mai multe categorii de candidați la studii, printre care copii orfani, invalizi, persoane cu deficiențe fizice și senzoriale, vor beneficia de cota de 15% din numărul total de locuri aprobate în planul de înmatriculare cu finanțare bugetară. Înscrierea la cota de 15% se efectuează la solicitarea candidatului și prezentarea actelor justificative.

Premianții olimpiadelor internaționale și naționale vor beneficia de facilități la înmatriculare. Deținătorii premiilor de gradele I-III la olimpiadele internaționale la disciplinele școlare incluse în planul de învățămînt din ultimii trei ani vor putea solicita înmatriculare la specialitatea (domeniul de formare profesională) dorită.

Premianții concursului republican „Cel mai bun elev inovator”, pe lângă deținătorii premiilor de gradele I-III la olimpiadele republicane, se vor înmatricula, la solicitare, la specialitatea (domeniul de formare profesională) corespunzătoare disciplinei la care au fost premiați.

Concursul de admitere la studii superioare de masterat se organizează prin susținerea, în scris sau oral, a unei probe complexe la disciplinele de profil, susținerea testelor de verificare a competențelor lingvistice la una din limbile străine și de utilizare a calculatorului. Înmatricularea la studii de masterat se face în ordinea descrescătoare a mediilor generale obținute de către candidați, în limitele numărului de locuri pentru care se organizează concursul.

Rezultatele concursului de admitere în universități vor fi anunțate la 5 august. În cazul în care nu toate locurile la studii superioare vor fi acoperite, în perioada 06 - 10 august, se va desfășura concursul repetat.

Conform planului de admitere, în 2009 vor fi înmatriculați la studii univeristare 19 425 de candidați, dintre care 7270 cu finanțare de la buget, iar 12 155 pe bază de contract. La studii de masterat vor fi înmatriculați 2470 de candidați.

• La solicitarea cititorilor

Condițiile de reducere a plății în caz de nerespectare a termenelor, volumelor și calității serviciilor prestate

În cazul în care nu se respectă termenele de prestare a serviciilor, precum și volumele și calitatea lor, prevăzute de contractul încheiat, se micșorează, respectiv, și plata pentru ele, conform prescripțiilor stabilite. În contractele încheiate între furnizor și gestionar, gestionar și consumator și între furnizor și consumator se include obligatoriu un punct, care trebuie să reglementeze

te în registrul dispeceratului furnizorului sau gestionarului;

2) înregistrarea sosirii sau nesosirii, la chemare, a reprezentantului furnizorului;

3) înregistrarea reluării prestării serviciilor, cu indicarea cauzelor acordării lor necalitative și a părții vinovate.

Actul se întocmește în trei exemplare, câte unul pentru gestionar, furnizor și consu-

mativ, la cererea consumatorului, depusă (oral sau în scris) la dispeceratul furnizorului sau gestionarului după caz, reprezentantul acestuia este obligat să verifice funcționarea aparatelor de încălzire și a sistemului de alimentare cu apă caldă menajeră în apartament/încăperea locuibilă în cămin (încăperea nelocuibilă), să măsoare temperatura aerului sau a apei și să întocmească actul respectiv.

Reprezentantul furnizorului (gestionarului) care i-a refuzat consumatorului întocmirea actului respectiv va fi tras la răspundere conform legislației în vigoare.

Dacă cererea conține date privind temperatura joasă a aerului în apartament/încăperea locuibilă în cămin (încăperea nelocuibilă), în act se va menționa neapărat faptul dacă consumatorul a efectuat sau nu izolarea termică a ușilor, ferestrelor etc. Temperatura aerului în apartament/încăperea locuibilă în cămin se măsoară la o distanță de 1 metru de la peretele exterior și la înălțimea de 1,5 metri de la podea, fapt care, de asemenea, se fixează în act. Dacă cererea conține date privind temperatura joasă a apei calde menajere, temperatura acesteia se măsoară cu un termometru special pentru lichide, nemijlocit în priza de apă, și indicațiile termometrului se fixează în act. În cazul în care vinovat de prestarea serviciilor necalitative este furnizorul, pentru semnarea actului sus-menționat este invitat reprezentantul acestuia. Dacă rezultatele măsurărilor nu confirmă pretențiile expuse în reclamație sau se constată că consumatorul nu a efectuat lucrările de izolare termică a apartamentului/încăperii locuibile în cămin (încăperii nelocuibile), actul se întocmește numai la cererea consumatorului. În caz de apreciere incorectă (în opinia consumatorului) a faptelor, el poate face apel la instanța de judecată.

Dacă în act a fost menționată data reluării prestării serviciilor, semnătura reprezentantului furnizorului este necesară numai în cazul existenței unor divergențe. Toate divergențele dintre gestionari și furnizori generate de lipsa serviciilor sau de prestarea unor servicii necalitative se examinează în instanțele judecătorești în termenele stabilite de legislația în vigoare;

b) dacă gazul, încălzirea, apa potabilă sau apa caldă menajeră lipsesc într-un apartament/încăperea locuibilă în cămin, consumatorul din acest apartament/această încăperea locuibilă în cămin se adresează prin telefon sau în scris la dispeceratului gestionarului sau furnizorului, după caz, cu care au încheiat contractul.

Dispecerul înregistrează în mod obligatoriu adresarea consumatorului în registru, în care indică data și ora primirii ei și data și ora reluării prestării serviciilor, informând ulterior consumatorul.

Dacă în urma controlului temeinicia adresării locatarului nu se confirmă, în act se face nota respectivă. În cazul în care furnizorul (gestionarul), în termen de trei zile, nu a luat măsuri pentru satisfacerea adresării consumatorului, acesta din urmă este în drept să solicite întocmirea unui act privind lipsa serviciilor sau prestarea unor servicii necalitative, semnarea și examinarea ulterioară a divergențelor, însă în această situație actul nu este semnat de reprezentantul blocului locativ, ci de consumatorul din apartamentul/încăperea locuibilă în cămin respective.

Specificul perfectării documentelor în cazul încălzirii insuficiente și alimentării necalitative cu apă caldă menajeră

Dacă temperatura aerului în casa individuală, apartament/încăperea locuibilă în cămin (încăperea nelocuibilă) sau a apei calde menajere este mai joasă decât parametrii

normativi, la cererea consumatorului, depusă (oral sau în scris) la dispeceratul furnizorului sau gestionarului după caz, reprezentantul acestuia este obligat să verifice funcționarea aparatelor de încălzire și a sistemului de alimentare cu apă caldă menajeră în apartament/încăperea locuibilă în cămin (încăperea nelocuibilă), să măsoare temperatura aerului sau a apei și să întocmească actul respectiv.

Reprezentantul furnizorului (gestionarului) care i-a refuzat consumatorului întocmirea actului respectiv va fi tras la răspundere conform legislației în vigoare.

Dacă cererea conține date privind temperatura joasă a aerului în apartament/încăperea locuibilă în cămin (încăperea nelocuibilă), în act se va menționa neapărat faptul dacă consumatorul a efectuat sau nu izolarea termică a ușilor, ferestrelor etc. Temperatura aerului în apartament/încăperea locuibilă în cămin se măsoară la o distanță de 1 metru de la peretele exterior și la înălțimea de 1,5 metri de la podea, fapt care, de asemenea, se fixează în act. Dacă cererea conține date privind temperatura joasă a apei calde menajere, temperatura acesteia se măsoară cu un termometru special pentru lichide, nemijlocit în priza de apă, și indicațiile termometrului se fixează în act. În cazul în care vinovat de prestarea serviciilor necalitative este furnizorul, pentru semnarea actului sus-menționat este invitat reprezentantul acestuia. Dacă rezultatele măsurărilor nu confirmă pretențiile expuse în reclamație sau se constată că consumatorul nu a efectuat lucrările de izolare termică a apartamentului/încăperii locuibile în cămin (încăperii nelocuibile), actul se întocmește numai la cererea consumatorului. În caz de apreciere incorectă (în opinia consumatorului) a faptelor, el poate face apel la instanța de judecată.

modul de reducere a plăților pentru serviciile comunale și necomunale prestate cu încălcarea termenelor sau de calitate necorespunzătoare din vina furnizorului (gestionarului).

Perfectarea documentelor ce confirmă faptul lipsei unuia dintre tipurile de servicii se efectuează în modul următor:

a) dacă gazul, încălzirea, apa potabilă sau apa caldă menajeră lipsesc în toate apartamentele blocului locativ/încăperile locuibile în cămine (unei scări, unui grup de blocuri), iar deșeurile solide și lichide nu se transportă sau se transportă cu întârziere, în acest caz inițiatorul întocmirii actului privind lipsa serviciilor respective va fi gestionarul la balanța sau în gestiunea căruia se află fondul de locuințe.

În actul întocmit de trei părți (gestionar, furnizor și consumator) se va indica:

1) perioada în care serviciile nu au fost prestate, ceea ce se confirmă prin note făcu-

mator, și se prezintă fiecăruia din ei, indiferent dacă au fost sau nu au fost prezenți la întocmirea lui. Actul este semnat de reprezentanții gestionarului, împuterniciți prin ordin pe întreprindere, precum și de 2-3 reprezentanți ai blocului locativ (grupului de blocuri), împuterniciți de locatarii cărora nu li se prestează serviciile respective sau li se prestează servicii necalitative, și de reprezentantul furnizorului.

Reprezentantul furnizorului este invitat printr-o telefonogramă, indicându-se data și ora expedierii ei. Dacă el nu se prezintă, în act se face nota respectivă, indicându-se numărul și data telefonogramei expediate, copia ei fiind anexată la act. Dacă reprezentantul furnizorului s-a prezentat, însă a refuzat să semneze actul, acesta este semnat de gestionar și reprezentantul blocului locativ sau al casei scării și servește drept temel pentru reducerea plăților pentru serviciile prestate.

ONG și autoritățile publice locale vor ajuta fostele femei deținute să se integreze în societate

Chișinău. Fostele femei deținute se vor putea integra mai ușor în societate grație proiectului „Noua abordare față de reducerea sărăciei în Moldova – unirea eforturilor ONG și a autorităților locale”. Proiectul este implementat de secția moldovenească a Organizației internaționale a drepturilor omului în parteneriat cu organizațiile obștești din Germania Gustav Stresemann Institut e.V. - European Academy, Bonn și Pro NGO! e.V în 2009-2010.

Directorul proiectului Liobovi Nemcinova a menționat că „deseori autoritățile publice locale nu știu despre organizațiile obștești din regiune cum ar putea să lucreze împreună”.

„Noi telefonăm la primării și solicităm ajutor pentru femeile care s-au aflat în detenție și doresc să se întorcă în sat. Nu arareori autoritățile locale refuză să le ajute, deoarece au probleme mai importante”, a menționat Nemcinova.

Potrivit ei, în cadrul proiectului participă 100 de femei din totalul de 300 de persoane aflate la închisoarea Rusca.

„Noi le vom ajuta să se întâlnească cu copiii, căci au fost cazuri când mamele nu știau nimic despre copiii rămași acasă.

48 de femei vor primi lecții de frizer. Sperăm să găsim bani pentru a le cumpăra echipamentul necesar și să le ajutăm să devină adevărate frizerițe”, a menționat directorul proiectului.

Pentru ONG și autoritățile publice locale vor fi desfășurate 20 de seminare și 10 mese rotunde.

Managerul proiectului Hans Born (Pro NGO! e.V) este convins că proiectul va ajuta pe o parte din populație să lupte cu sărăcia, iar sectorul neguvernamental va colabora eficient cu autoritățile locale pentru a ajuta persoanele necăjite.

El a menționat că bugetul proiectului constituie 700 mii euro, dintre care 75% din finanțe sînt acordate de UE, iar 25% de Germania.

INFOTAG precizează: International Society for Human Rights - Moldavian Section (Chișinău, Moldova) este o organizație neguvernamentală necomercială, fondată în 1998 și înregistrată la Ministerul Justiției RM la 12 februarie 1999. Organizația este o secție națională a Organizației internaționale a drepturilor omului.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Rog să mi se explice care sînt modalitățile de influență pentru executarea normelor Codului de procedură penală dacă acestea nu sînt luate în considerare în timpul procesului de către instanțele de judecată și procuratură.

Andrei Vartic,
Chișinău

Rog să-mi explicați din punct de vedere juridic ce drepturi și obligații de serviciu are un funcționar public din sistemul asigurărilor sociale (inspector de sector).

Andrei Plăcintă,
Orhei

Conform legislației în vigoare, invocarea încălcării normelor de procedură se face prin utilizarea căilor de atac al actelor judecătorești.

Redacția ziarului nu dispune de lista atribuțiilor funcționale concrete ale unui colaborator al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale. Însă conducându-ne de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 739 din 25.07.2000 cu privire la aprobarea Statutului Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova vă putem comunica unele din atribuțiile care credem că vor prezenta interes, acestea fiind următoarele:

- ținerea evidenței în conformitate cu codurile individuale de asigurări sociale ale tuturor contribuabililor de asigurări sociale din teritoriul respectiv;
- încheierea contractelor de asigurări sociale în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- supravegherea respectării de către contribuabili a prevederilor legislației în vigoare cu privire la asigurările sociale de stat;
- achitarea pensiilor, compensațiilor și indemnizațiilor și efectuarea analizei periodice a acestui proces în vederea perfecționării lui;
- întocmirea dosarelor pe fiecare agent economic și persoană fizică contribuabilă în bugetul de asigurări sociale, în baza codului personal de evidență individuală;
- organizarea procesului de colectare și virare a contribuțiilor de asigurări sociale în baza codurilor individuale de asigurări sociale și altor tipuri de contribuții, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;
- exercitarea unui control nemijlocit al procesului de acumulare a contribuțiilor de asigurări sociale;
- aplicarea sancțiunilor și amenziilor față de agenții economici și persoanele fizice – datornici ai Casei Naționale;
- certificarea stagiului de cotizare a asiguratului în condițiile legii;

- recepționarea de la întreprinderi și de la cetățeni a demersurilor și documentelor necesare pentru stabilirea pensiilor, compensațiilor și indemnizațiilor, perfectarea documentelor, stabilirea dreptului persoanelor asigurate la pensii și indemnizații și la plata lor;

- perfectarea documentelor, inclusiv a proiectelor de hotărâri ale consiliului de experți, pentru stabilirea pensiilor și indemnizațiilor, recalcularea pensiilor și indemnizațiilor;

- exercitarea controlului asupra legitimității și corectitudinii eliberării certificatelor de concediu medical;

- desfășurarea nemijlocită a activității de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă;

- ținerea evidenței pensionarilor ce au nevoie de tratament balneo-sanatorial și repartizarea biletelor de tratament balneo-sanatorial;

- examinarea petițiilor cetățenilor în chestiunile ce țin de stabilirea, plata pensiilor și indemnizațiilor și darea răspunsurilor respective;

- asigurarea reprezentării în instanțele judiciare pe litiile în care este implicată;

- exercitarea controlului asupra utilizării respective a mijloacelor financiare destinate pentru plata pensiilor și indemnizațiilor de către instituțiile care efectuează nemijlocit plata acestora;

- exercitarea controlului asupra corectitudinii tranzacțiilor de achitări reciproce dintre agenții economici și Casa Națională;

- examinarea și soluționarea contestațiilor, sesizărilor și reclamațiilor care îi sînt adrese;

- orice alte atribuții prevăzute de lege, Statutul Casei Naționale de Asigurări Sociale sau delegate de Casa Națională.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Salotti Design” cu sediul în mun. Chișinău, str. 2 Livov nr. 5, pentru data de 14 iulie 2009, ora 16.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Liceul profesional nr. 2, mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SC „Ronalcum” SRL cu sediul în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu nr. 26/2, apt. 905, pentru data de 15 iulie 2009, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Repost Com” mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Atlaha-Grup”, mun. Chișinău, pentru data de 15 iulie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rusanda”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „FBS-NET”, pentru data de 21 iulie 2009, ora 11.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox”, privind încasarea sumei de 838,70 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Radar CG”, pentru data de 23 iulie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „JLC” mun. Chișinău, privind încasarea sumei de 6552,24 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Euro&CoConsulting”, pentru data de 23 iulie 2009, ora 10.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de CD „Vladalina”, privind încasarea sumei de 2204,21 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Diacon TN”, pentru data de 24 iulie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SC „Pro-Produs” SRL, privind încasarea sumei de 8786,05 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Radar CG”, pentru data de 24 iulie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Flau-M”, privind încasarea sumei de 4735,58 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cleolina”, pentru data de 28 iulie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Orhei”, privind încasarea sumei de 3142 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Talistic” SRL, cu sediul mun. Chișinău, șos. Hîncești nr. 140, pentru data de 1 septembrie 2009, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea reclamantei To-dirașcu Emilia, privind încasarea salariului.

Judecător A. Andronic

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ivașcu Marian, pentru data de 9 iulie 2009, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1998/2009, Ivașcu către Ivașcu Marian și DPPDC Buiucani, privind permisiunea plecării copiilor peste hotarele țării fără acordul tatălui.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cebotari Raisa, pentru data de 14 iulie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1932/2009, intentată de Cebotari Nicolae, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Prepelița Elvira Matvei, pentru data de 16 iulie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1345/2009, intentat de Bostan Sevastian, privind retragerea vizei de reședință.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Costin Mihail, pentru data de 17 iulie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-1782/2009, intentat de Costin Natalia, privind recunoașterea pierderii dreptului la spațiul de locuit.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotaru Marin, dom. mun. Chișinău, str. N. Costin nr. 63/5, apt. 21, pentru data de 20 iulie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Rotaru Rodica, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Oleg Sternioală

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Esina Valentina, a.n. 14.06.1985, și cet. Bajucova Valentina, a.n. 10.12.1949, pentru data de 20 august 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 607) în calitate de pîriți pe cauza civilă BC „Molagroindbank” SA, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Mihail Diaconu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Martîn Sergiu, dom. mun. Chișinău, str. Paris nr. 36/1, apt. 29, pentru data de 21 septembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea reclamanților Sara Sv. și alții, privind înlăturarea obstacolelor.

Judecător L. Pruteanu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Matei Iurii, Matei Valeria, Buliga Silvia, pentru data de 9 iulie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîriți pe cauza civilă intentată de Matei Grigori, privind radierea vizei de reședință.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Guțu Maria, pentru data de 17 iulie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Guțu Ion, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Țurcan Parascovia, dom. s. Hulboaca str. M. Eminescu nr. 15, pentru data de 17 iulie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Țurcan Fiodor, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Sovietov Serghei, pentru data de 30 septembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Gladuneac Dmitrie, privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător E. Cobzac

Judecătoria Cimișlia solicită prezentarea cet. Burac Lidia, dom. Cimișlia, str. V. Alecsandri nr. 6, pentru data de 14 iulie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (Cimișlia, str. Constantin Stamatii nr. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Donescu Svetlana, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Cimișlia solicită prezentarea cet. Smentancă Vitalie a.n. 07.04.1985, dom. Cimișlia, str. Libertății nr. 21, pentru data de 10 septembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (Cimișlia, str. Constantin Stamatii nr. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SC „Ameritrex-Prest” SRL, către Smentancă Vitalie, Smentancă Alexandra, privind încasarea sumei.

Judecător Z. Aramă

Judecătoria Cimișlia solicită prezentarea cet. Zaporojanu Adrian a.n. 13.08.1984, dom. Cimișlia, s. Gura Galbenei, str. M. Eminescu nr. 134, și Ou Nadejda a.n. 29.08.1985 dom. r-nul Cimișlia s. Gura Galbenei, pentru data de 9 septembrie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (Cimișlia, str. Constantin Stamatii nr. 1) în calitate de pîriți pe cauza civilă intentată de SC „Ameritrex-Prest” SRL, către Zaporojanu Adrian, Ou Nadejda, Zaporojanu Andrei, privind încasarea sumei.

Judecător Z. Aramă

Judecătoria Leova solicită prezentarea cet. Horozova Violeta, pentru data de 7 august 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (Leova, str. Unirii nr. 32, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Donescu Svetlana, privind restituirea împrumutului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Gheorghe Bordea

Judecătoria Leova solicită prezentarea cet. Ardeleanu Ludmila, pentru data de 7 august 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (Leova, str. Unirii nr. 32, bir. 16) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Donescu Svetlana, privind restituirea împrumutului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Gheorghe Bordea

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pugacevski Serghei, pentru data de 15 iulie 2009, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ejova Olga, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Ala Malii

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Volcov Iuri”, SRL „Djemian-Lux”, pentru data de 14 iulie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SC „Cvin-Com” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului cet. Erosy Mehmed, mun. Chișinău, pentru data de 20 iulie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ICS „Impex-Park”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria rn. Drochia, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pinzari Tamara Iachim, dom. Drochia, str. V. Lupu nr. 27, pentru data de 7 iulie 2009, ora 15.00, la ședința de judecată (Drochia, str. 31 August 1989 nr. 7, bir. 6) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Coadă Tatiana împotriva cet. Pinzari Tamara Iachim, privind evacuarea din imobil.

Judecător Valeriu Ghedreuțan

Curtea de Apel Economică, aduce la cunoștință SC „Delta” SRL mun. Chișinău, str. V. Alecsandri nr. 54/1, că sînt invitați pentru data de 15 iulie 2009, ora 10.00 (Curtea de Apel Economică mun. Chișinău, bdul Ștefan Cel Mare nr. 73 bir. 105) în ședința unde va avea loc examinarea cererii de revizuire a deciziei CAE nr. 2 ae-564/08 din 08.10.08, depusă la SRL „Edit” la acțiunea intentată de SRL „Edit” către SC „Delta” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Nicolae Craiu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Raducan Valeriu, pentru data de 17 iulie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Raducan Rodica, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Umarov Salt-Ahmed, pentru data de 17 iulie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Umarova Tatiana, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Iurie Poținga

ANUNȚ

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene anunță concursul pentru suplinirea funcțiilor de:

lector universitar – 3 locuri

lector superior – 2 locuri

Date de contact:

bd. Ștefan cel Mare și Sfînt nr.200

tel: (022)74-94-86, fax: (022) 74-99-13

email: uspec@mail.md

Aniversări

**Cornelia Vîrlan,
judecător Rîșcani, mun. Chișinău –
40 de ani**

Mult stimată doamnă Cornelia Vîrlan, pentru abnegația în muncă, pentru responsabilitatea și comportamentul exemplar pe care l-ați manifestat în îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor ce v-au fost încredințate, sîntem convinși că reprezentați un model de personalitate ce contribuie la promovarea valorilor justiției în societate.

Vă dorim ca sănătatea, prosperitatea, bunăstarea, armonia sufletească să vă întregască fiecare clipă din viață. Noi realizări și succese remarcabile.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Nadejda Lazareva**, judecător Ceadîr-Lunga; **Eugenia Conoval**, judecător CA Chișinău; **Mihail Ulinici**, judecător Nisporeni; **Victor Burduh**, judecător Ciocana; **Oleg Melniciuc**, vicepreședintele judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, **Pavel Todica**, judecător Bender, **Iurie Bejenaru**, judecător CSJ; **Valeriu Efros** vicepreședintele judecătoriei Centru; **Oleg Școlnic**, judecător Telenești.

Mult stimăți omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de
unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că
sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi
avem nevoie de acest ajutor și vom
rămâne alături de Dvs.**

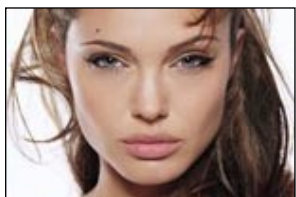
**Celebra actriță Angelina Jolie va fi
invitată să joace rolul principal într-o
producție cinematografică moldo-italiană**

Actrița Angelina Jolie va fi invitată să joace rolul principal în filmul realizat de Valeriu Jereghi, Francesco Gagliardi și Nikita Mihalkov „Dragostea și Războiul”. Filmul este bazat pe romanul lui Valeriu Jereghi cu același nume.

Potrivit lui Francesco Gagliardi, producătorul general al filmului, scenariul va fi expedit actriței, sperînd ca artista să accepte rolul uneia din cele trei fete care fac subiectul peliculei. Deja și-a exprimat acordul de a se produce în „Dragostea și Războiul” actorul italian Franco Nero, iar muzica pentru film va fi semnată de celebrul Stelvio Cipriani, autorul soundtrack-ului „Anonimul Venețian”.

Filmările vor avea loc în Moldova, cu participarea actorilor renumiți din Italia, SUA, Rusia și Moldova. Se preconizează ca pelicula să fie lansată la finele anului viitor.

Acțiunea din „Dragostea și Războiul” se desfășoară în timpul celui de-al doilea război mondial și e bazată pe o poveste de dragoste dintre trei fete dintr-un sat moldovean și trei soldați români, rus și italian.

Cum ne protejăm de soarele periculos

Deși o vorbă din bătrîni spune că unde nu intră soarele pe geam, intră doctorul pe ușă, efectele încălzirii globale transformă astrul într-

factor ridicat de protecție solară pe timpul verii indiferent de activitățile în care sîntem implicați, potrivit Forbes.

În cazul în care crezi că

parbrizul și va îmbătrînesc tenul.

De acestea nu scăpați nici cînd sînteți în apă. Ele se reflectă pe suprafața apei și

depozitate în mașină pentru că se pot altera, iar eficiența lor nu mai este aceeași.

În zilele călduroase este recomandat să purtați haine albe care vă oferă din start un factor de protecție de 7 pînă la 8. Ca să vă feriți de riscul îmbolnăvirii cancerului de piele, cumpărați-vă haine care vă protejează de razele ultraviolete sau dați-vă cu cremă de protecție înainte să vă îmbrăcați.

Chiar și cînd mergeți la înot nu neglijați acest aspect. O dată la 40 de minute dați-vă cu cremă din nou. Antibioticele, în mod special tetraciclina, cresc sensibilitatea pielii la soare.

Persoanele care sînt sub tratament trebuie să stea mai mult în casă, să evite expunerea la soare. De asemenea, este bine să evitați să faceți plajă la orele prînzului, este de preferat dimineața și după ora 15.00. Medicii vă recomandă să purtați pălărie și haine lejere din in sau bambac.

un element periculos pentru sănătatea noastră dacă nu ne protejăm cum trebuie.

Doctorii recomandă cu căldură folosirea cremelor cu

ochelarii de soare pe care îi porți cînd ești la volan te protejează de razele ultraviolete, să știi că nu este

chiar așa. Razele penetrează

apoi vă afectează pielea. Așa că nu uitați să folosiți cremele de protecție solară.

În plus, medicii vă avertizează că acestea nu trebuie

Caleidoscop

O israeliancă a aruncat o saltea în care era un milion de dolari

O israeliancă a vrut să-i facă o surpriză mamei sale, schimbîndu-i vechea saltea, dar a descoperit că a aruncat un milion de dolari. Atunci cînd a aflat că a aruncat în stradă economile de o viață ale mamei ei, femeia a fugit la groapa de gunoi a orașului Tel Aviv, sperînd să poată recupera salteaua.

Era însă prea tîrziu. Comoara fusese deja transportată, împreună cu alte 3000 de tone de deșeuri spre un imens centru de colectare, în apropiere de Marea Moartă.

Autoritățile au dat o mîna de ajutor la căutare, dar se pare că misiunea este imposibilă. Visul bătrînei de a trăi o pensie liniștită pe o saltea de un milion de dolari s-a spulberat.

Thomas Beatie, un transsexual din SUA, a născut pentru a doua oară

La niciun an de la prima naștere, Thomas Beatie, devenit cunoscut lumii întregi ca primul bărbat gravid, este din nou tată. El a născut de curînd un băiețel.

Americanul, în vîrstă de 35 de ani, a uimit lumea anul trecut printr-o poveste emoționantă.

Născut femeie, el a ales să fie supus unei operații de schimbare de sex în urmă cu 11 ani, păstrîndu-și însă aparatul reproducător.

Mulțumită tehnicii de inseminare artificială, Thomas Beatie a reușit să nască în iulie 2008 o fetiță perfect sănătoasă. El a hotărît să rămînă însărcinat după ce soția sa a aflat că nu poate avea copii.

Pasărea colibri mai rapidă decît un avion de vînătoare

Masculii colibri, în încercarea de a le impresiona pe femele, ajung la viteze mai mari decît ale avioanelor de vînătoare, potrivit unui studiu

Un cercetător american a reușit să surprindă zborul păsărilor cu aparate foto ultra rapide. I-a păcălit pe băieții colibri prin folosirea ca momeală a unor femele împăiate.

Viteza de top a păsărilor, măsurată în comparație cu lungimea corpurilor lor, a fost mai mare decît a unui avion de vînătoare sau a unei navete spațiale cînd intră în atmosferă. Pasărea, lungă de 10 cm, ajunge la o viteză de 93 de km pe oră.

Acrobații cu pene au atins viteze de aproape 400 de lungimi de corp pe secundă, în timp ce avioanele de vînătoare ating „doar” 150 de lungimi de corp pe secundă, iar navetele spațiale – 207 lungimi de corp. Christopher Clark, de la University of California Berkeley, a filmat tentativa păsărilor colibri Anna de „agățare” a femelelor, folosind aparate foto capabile să înregistreze 500 de cadre pe secundă.

Pasărea colibri Anna, denumită în secolul XIX de către ducesa de Rivoli Anna Massena, cîntărește mai puțin de cinci grame și zboară în mod normal la o viteză de 35 de km pe oră.

Nicolas Sarkozy a ținut un discurs de pe un taburet pentru a fi la înălțimea lui Obama

Președintele Franței, Nicolas Sarkozy, s-a folosit de un pedestal pentru a părea la fel de înalt ca liderul american Barack Obama, scrie The Daily Mail, în ediția electronică, luîndu-l peste picior pe șeful statului francez, despre care spune că este chiar mai scund decît predecesorul său Napoleon.

Nicolas Sarkozy trebuia să susțină un discurs, în weekend-ul trecut, de la un pupitru la care urmau să vorbească Barack Obama, Gordon Brown și premierul canadian Stephen Harper, toți trei fiind mult mai înalți decît francezul.

Problema s-a rezolvat imediat: în spatele pupitrului a fost montat un pedestal, cu ajutorul caruia Sarkozy a ajuns la înălțimea omologilor săi.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri:

Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVA

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1298